

Prešovský samosprávny kraj

Komisia územného plánovania, ochrany a tvorby životného prostredia
zriadená pri Zastupiteľstve Prešovského samosprávneho kraja

ZÁPISNICA č. 22/2025

zo 22. zasadnutia Komisie územného plánovania, ochrany a tvorby životného prostredia pri Zastupiteľstve PSK konaného dňa 22.09.2025 na Úrade PSK v malej zasadacej miestnosti na 1. poschodí

Zasadnutie sa uskutočnilo na základe pozvánky predsedu komisie územného plánovania, ochrany a tvorby životného prostredia v malej zasadačke Úradu PSK s týmto programom:

1. Otvorenie
2. Voľba overovateľa zápisnice a uznesenia
3. Vstup PSK do projektu „AquAdapt CEE“ v rámci programu LIFE
4. Súčasný stav verejných vodovodov a verejných kanalizácií a odporúčania v kontexte implementácie komponentu „Základná environmentálna infraštruktúra v okrese Snina“ v rámci Iniciatívy Dobiehajúcich regiónov (Catching-up Regions)
5. Rôzne
6. Záver

1. Otvorenie

Predseda komisie PaedDr. Miroslav Benko, PhD., MBA, LL.M. privítal prítomných a otvoril 22. riadne zasadnutie komisie územného plánovania, ochrany a tvorby životného prostredia a ospravedlnil neprítomných členov, konkrétne, Michala Didika, Ing. Jozefa Janigu, MBA, PhD. Michala Kaliňáka, PhD., Bc. Milana Mazureka, Vladimíra Bajaja, Danielu Galandovú a Mareka Rakoša.

Všetci prítomní boli oboznámení s programom, ktorý bol zaslaný všetkým členom elektronicky. Nikto z prítomných nemal k predloženému programu pripomienky.

Program 22. zasadnutia komisie územného plánovania, ochrany a tvorby ŽP bol jednomyselne schválený.

2. Voľba overovateľa zápisnice a uznesenia

Za overovateľa zápisnice a uznesenia bol zvolený p. Babin.

3. Vstup PSK do projektu „AquAdapt CEE“ v rámci programu LIFE

K predkladanému materiálu dostal slovo p. Kravec požiadal komisiu o podporu vstupu do projektu AquAdapt CEE (ďalej len „Projekt“), ktorý je nadväzujúcim krokom projektu FLOPRES. V uplynulých rokoch sa ukazuje, že kraj je vystavený dvojitej hrozbe – zhoršujúcim sa suchám a rastúcim rizikám prívalových povodní. Podľa údajov Slovenského hydrometeorologického ústavu až 30 % územia Slovenska v roku 2024 zaznamenalo významný až extrémny deficit pôdnej vlhkosti. Vo viacerých tokoch sa pravidelne objavujú obdobia s nízkymi prietokmi, poklesom hladiny podzemných vôd a degradáciou ekosystémov. Súčasne sa zvýšila frekvencia a intenzita prívalových dažďov, ktoré spôsobujú eróziu pôdy, usádzanie sedimentov, poškodzovanie infraštruktúry a opakované ohrozenie obcí. Projekt má za cieľ vytvoriť integrovaný systém pre plánovanie a realizáciu opatrení pre vodne odolné regióny. Kľúčovými funkciami sú:

- prepojenie senzorov FLOPRES, satelitných dát Copernicus a meteorologických meraní do jednotnej priestorovej databázy,
- vytvorenie „digitálneho dvojčata“ povodia pre testovanie prírodných aj technických opatrení (napr. poldre, mokrade, dažďové záhrady),
- simulácia a porovnanie scenárov z hľadiska vodozadržnosti, erózie, prietokov a dostupnosti vody,
- nástroje pre rýchlu prípravu projektov a podporu rozhodovania,
- otvorený prístup pre odbornú aj laickú verejnosť prostredníctvom online dashboardu, ktorý bude aj rozšírením Geoportálu PSK.

Plánom PSK je dostať sa do krajiny, inštalovať monitorovacie zariadenia v povodiach rieky Ondava, Cirocha, Stružnica a dostať sa do okresu Stará Ľubovňa, kde je výrazný pokles podzemnej vody.

Financovanie projektu sa predpokladá v pomere 40 % PSK a 60 % EÚ. Celková suma projektu predstavuje 496 908 EUR, z toho príspevok EÚ bude 298 145 EUR. Zo sumy je na mzdové náklady zamestnancov ÚPSK určených 302 400 EUR t. j. 65 % projektu.

PSK bude v projekte zohrávať kľúčovú úlohu, najmä:

- koordinácia aktivít v území a zapájanie miestnych samospráv, vlastníkov pôdy, poľnohospodárov a podnikateľov,
- organizácia školení, workshopov pre odborníkov i verejnosť,
- testovanie a pilotné využitie digitálnej platformy v rámci kraja,
- komunikácia výsledkov a budovanie povedomia o klimatickej adaptácii.

Týmto spôsobom PSK nielen prispeje k úspešnej realizácii projektu, ale zároveň posilní vlastnú inštitucionálnu kapacitu a pripravenosť reagovať na klimatické riziká.

Prínos pre PSK a jeho obyvateľov

Vstupom do projektu získa PSK:

- prístup k najmodernejším nástrojom a dátam pre riadenie vodných rizík,
- možnosť urýchlene pripraviť a obhájiť adaptačné projekty financované z eurofondov či národných zdrojov,
- vyššiu ochranu obyvateľov pred povodňami a suchom,
- podporu pre udržateľné poľnohospodárstvo, lesníctvo a cestovný ruch,
- posilnenie medzinárodnej spolupráce s Malopoľským vojvodstvom.

Diskusia

P. Fenčák uvítal túto iniciatívu a apeloval na to, aby sa správne spracovávali nazberané dáta, aby boli relevantné, aby to obyvateľom pomohlo, aby sa k dátam bolo možné jednoducho dostať.

P. Kravec uviedol, že sa vyvíja mobilná aplikácia, ktorá bude verejne prístupná, pri ktorej existuje možnosť navoliť si konkrétny tok, konkrétny snímač (výšku vodného toku, zrážkomer, vlhkomer) a sledovať aktuálny stav. Aplikácia je v testovacom móde.

P. Fenčák ešte upozornil na to, že sa pripravuje nový zákon o civilnej ochrane, kde má byť štátom spustená veľká aplikácia, ktorá má byť nápomocná všetkým obyvateľom, prepojená na záchranný systém, kedy príde výstražná SMS. Zároveň položil otázku ako to bude to prepojené s týmto systémom a ako sa ľudia dostanú k tejto aplikácii? P. Smetanková doplnila, že avízo bude slúžiť pre samosprávy, dobrovoľných hasičov, obyvateľom ohrozeným v blízkosti vodného toku. Na stretnutiach sa zúčastňujú aj štátni a aj dobrovoľní hasiči.

P. Fenčák by chcel aby sa dosiahlo to, že v štáte bude existovať jedna aplikácia, ktorá bude ovládaná v reálnom čase jedným človekom, ktorý v danom momente vie reálne vyhodnotiť krízovú situáciu a rozpošle avízo záchranným zložkám, ktorí sa dostanú na miesto, kde to je potrebné. V samosprávach sa na túto tému názory rôznia a používajú sa rôzne komunikačné formy a de facto vzniká z toho v okrese taký komunikačný chaos, že pri krízovej situácii sa samosprávy medzi sebou a záchranné zložky nevedia spojiť, lebo každý v tom momente používa niečo iné. Ak existuje aspoň minimálna šanca o prepojenie tohto systému s hlavným štátnym, čo bude fungovať, tak by sa veci pomohlo. Preto navrhuje, aby sa na ďalších rokovaníach táto téma otvorila a zvažila možnosť napojenia mobilnej aplikácie pre tento Projekt. P. Kravec dodal, že ide o samostatný a nezávislý systém, ktorý sám vyhodnocuje aktuálny stav, nie je napojený na iné systémy a avízo posiela samosprávam a dotknutým obyvateľom. P. Hudáček dodal, že je potrebné, aby sa to dostalo najmä k CO.

P. Babin položil otázku ohľadom poldru Lieskovčiek, v okrese Humenné a to v akom je stave?

P. Kravec odpovedal, že predmetnej veci sa bude venovať a zisti k tomu bližšie informácie.

P. Benko sa opýtal na partnerov projektu, či aj na partnerov projektu budú vynaložené mzdové výdavky?

P. Kravec vysvetlil, že mzdové výdavky sú smerované len na zamestnancov VÚC.

N á v r h n a u z n e s e n i e :

Komisia územného plánovania a životného prostredia pri Zastupiteľstve PSK odporúča Zastupiteľstvu Prešovského kraja

s c h v á l i ť

A.1.

vstup Prešovského samosprávneho kraja do projektu „AquAdapt“ v rámci výzvy programu LIFE (ďalej len „projekt“),

A.2.

zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie projektu uvedeného v bode A.1., v súlade s podmienkami výzvy vo výške 40 % z projektového rozpočtu pre PSK. Výška projektového rozpočtu pre PSK je 496 908 EUR, čo predstavuje spolufinancovanie zo strany PSK 185 760 EUR na obdobie 3 rokov,

A.3.

zabezpečenie realizácie projektu uvedeného v bode A.1. v súlade s podmienkami poskytnutia nenávratného finančného príspevku,

A.4.

zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov projektu uvedeného v bode A.1. z rozpočtu PSK do výšky 5 % z projektového rozpočtu pre PSK.

Návrh uznesenia bol jednomyseľne schválený.

4. Súčasný stav verejných vodovodov a verejných kanalizácií a odporúčania v kontexte implementácie komponentu „Základná environmentálna infraštruktúra v okrese Snina“ v rámci Iniciatívy Dobiehajúcich regiónov (Catching-up Regions)

P. Smetanková stručne zhrnula tento bod, ktorý vyplynul zo zasadnutia Komisie regionálneho rozvoja a cestovného ruchu (ďalej len „RRaCR“), na ktorom boli JUDr. Jánom Kocákom odprezentované výstupy z iniciatívy Catching-up Regions (ďalej len „CuRI“) v našom regióne. P. Kocák konštatoval všetky plusy a mínusy angažovania PSK vo výstavbe verejných vodovodov a verejných kanalizácií (ďalej len „VVaVK“) v okrese Snina, ktorý naráža na množstvo problémov. Členovia Komisie

RRaCR požiadali o vypracovanie analýzy toho v akom stave sú VVaVK v celom PSK a aby boli zhrnuté informácie o tom, čo sa podarilo a nepodarilo realizovať v okrese Snina. Vyplynuli otázky, že je potrebné urobiť analýzu aj pre iné okresy, nie len pre okres Snina ako napr. Stará Ľubovňa, Bardejov. V závere tohto materiálu je vyhodnotená celá iniciatíva CuRI a zadané odporúčania, ktoré navrhuje PSK vo vzťahu k legislatíve.

P. Kravec informoval, že materiál sa skladá z dvoch častí, prvá o aktuálnom stave napojenia PSK na VVaVK, informácia o percentuálnom napojení obyvateľstva, obcí, všetko aj v grafickej podobe, o spotrebe pitnej vody. V materiáli je spriemerovaná potreba pitnej vody na obyvateľa za roky 2012, 2015, 2018, 2022, prognóza priemernej spotreby pitnej vody kraja v porovnaní s celým Slovenskom. V predkladanom materiáli sú uvedení jednotliví správcovia VVaVK, stav infraštruktúry v kraji koľko obcí a miest je napojených na VVaVK, aké je napojenie na čistiarnu odpadových vôd (ďalej len „ČOV“) a informácia z IÚS PSK 2021-2027 z opatrenie 2.5.7 na obnovu verejnej stokovej siete a ČOV na 2000 EO a koľko projektov bolo podporených. Taktiež je v materiáli uvedená špecifikácia okresu Snina, v rámci CuRI, od roku 2018, zhrnutie koľko financií je ešte potrebné investovať do vybudovania VVaVK a aké sú problémy (nízke pokrytie verejnou kanalizáciou, zastaralé vodovodné siete, kapacitné technologické limity ČOV, ekonomická náročnosť, environmentálne riziká).

Diskusia

P. Babin sa opýtal na obce Koškovce a Hankovce, ktoré budujú verejnú kanalizáciu cez štátnu cestu a starostka obce Hankovce sa pýta, že čo s cestou, ktorá bola poškodená samotným budovaním týchto stavieb. Je možné cestu II. triedy poškodenú výstavbou prefinancovať cez SÚC PSK?

P. Kravec odpovedal, že predmetnej veci sa bude venovať a zistí k tomu bližšie informácie.

P. Fenčák sa opýtal, kto dodával vstupné dáta do tejto správy, pretože podľa neho sú mylné. Neexistuje metodika pre presné spracovanie dát.

P. Kravec odpovedal, že údaje, ktoré boli získané sú z Výskumného ústavu vodného hospodárstva (VÚVH), nakoľko PSK nemá inú možnosť dostať sa bezplatne k takémuto druhu informácií a uvedené údaje sú len orientačné.

N á v r h n a u z n e s e n i e :

Komisia územného plánovania, ochrany a tvorby životného prostredia pri Zastupiteľstve Prešovského samosprávneho kraja

b e r i e n a v e d o m i e

informatívnu správu súčasného stavu verejných vodovodov a verejných kanalizácií a odporúčania v kontexte implementácie komponentu „Základná environmentálna infraštruktúra v okrese Snina“ v rámci Iniciatívy Dobiehajúcich regiónov (Catching-up Regions).

Návrh uznesenia bol jednomyselne schválený.

5. Rôzne

V piatok 19.09.2025 sa konalo 21. zasadnutie Komisie RRaCR na Domaši, kde bolo prijaté uznesenie týkajúce sa kritického stavu hladiny vody VN Domaša. Rozprúdila sa debata ohľadom tejto problematiky, kde p. Benko informoval o všetkých relevantných informáciách v tomto roku aj o pracovných stretnutiach a manipulačnom poriadku VN Domaše.

P. Fenčák sa pridal so svojimi informáciami získanými od roku 2016, súvisiace aj Bukózou a Odkaliskom Poša, informoval o nízkej hladine podzemnej vody v Nižnom Hrušove, o nízkej hladine Ondavy.

V závere diskusie, k problematike VN Domaša bolo konštatované, že k predloženému uzneseniu komisia územného plánovania, ochrany a tvorby ŽP prijme samostatné uznesenie.

N á v r h n a u z n e s e n i e :

Komisia územného plánovania, ochrany a tvorby životného prostredia pri Zastupiteľstve Prešovského samosprávneho kraja

b e r i e n a v e d o m i e

predložené uznesenie schválené na 21. zasadnutí Komisie regionálneho rozvoja a cestovného ruchu dňa 19.09.2025 týkajúce sa vodnej nádrže Veľká Domaša.

Znenie uznesenia:

Komisia regionálneho rozvoja a cestovného ruchu berie na vedomie:

- a) informácie o kritickom stave vodnej hladiny vo vodnej nádrži Veľká Domaša, ktorá je v súčasnosti na úrovni 151,43 m.n.m, čo je viac ako 11 metrov pod maximálnou hladinou, ktorá je na úrovni 162,5 m.n.m.
- b) Informácie o negatívnych dopadoch nízkeho stavu hladiny vody vo vodnej nádrži Veľká Domaša na cestovný ruch a celý priľahlý región.
- c) Informácie o poklese návštevnosti vo všetkých strediskách cestovného ruchu v okolí Domaše a poklese návštevnosti v ubytovacích a reštauračných zariadeniach.

Komisia regionálneho rozvoja a cestovného ruchu konštatuje, že:

- a) Pre stabilný rozvoj cestovného ruchu je dôležité zastabilizovať vodnú hladinu vo vodnej nádrži Veľká Domaša počas letnej turistickej sezóny na úrovni okolo 160 m.n.m. v mesiacoch jún, júl a august.

- b) Manipulačný poriadok VN Veľká Domaša by mal pružne reagovať na stále častejšie suchá a hydrologické deficity v území.
- c) Je potrebné na úrovni Ministerstva životného prostredia SR a na úrovni Ministerstva vnútra SR prijať také opatrenia, aby sa v čase sucha s vodou v nádrži šetrilo a aby všetky dotknuté zložky sledovali hydrologickú situáciu v území počas celého roka a v prípade potreby bezodkladne prijímali opatrenia, ktoré povedú k šetreniu s vodou v čase sucha.
- d) Je dôležité, aby odkryté dno vodnej nádrže Veľká Domaša nezarástlo náletovými drevinami a je potrebné prijať opatrenia na úrovni SVP š.p. na likvidáciu náletových drevín pred opakovaným zaplavením dna.
- e) Je vhodné využiť výrazný pokles vodnej hladiny vo vodnej nádrži Veľká Domaša na úpravu pláží v jednotlivých strediskách zo strany SVP š.p.

Komisia regionálneho rozvoja a cestovného ruchu žiada:

- a) Predsedu PSK, aby informoval Ministra životného prostredia SR, Ministra vnútra SR, Ministra cestovného ruchu a športu SR a Ministra investícií a regionálneho rozvoja SR o vzniknutej situácii v regióne Domaše a požiadal ich o bezodkladné riešenie tejto situácie, vrátane odporúčaní komisie regionálneho rozvoja a cestovného ruchu.
- b) Predsedu PSK, aby požiadal generálneho riaditeľa SVP o riešenie vzniknutej situácie na vodnej nádrži Veľká Domaša a využil nízky stav vodnej hladiny aj na úpravu pláží v jednotlivých strediskách.

6. Záver

Predseda komisie poďakoval prítomným za účasť na 22. riadnom zasadnutí komisie a ukončil zasadnutie s pripomienkou, že posledná tohtoročná komisia sa uskutoční dňa 10.11.2025.

PaedDr. Miroslav Benko, PhD., MBA, LL.M., predseda komisie

PhDr. Michal Babin, MBA, overovateľ

Mgr. Lenka Smetanková, sekretár

Zapísala: Ing. Martina Kačurová